

آیا رسول الله (ص) مثل شیعیان امروزی بر مهر و امثال آن سجده می کردند؟

سؤال کنندگان: مهدی جعفری و سیاوش

توضیح سؤال:

آیا رسول الله (ص) مثل شیعیان امروزی بر مهر و امثال آن سجده می کردند؟
مهر در نماز از چه زمانی و توسط چه کسی استفاده شد؟
متشکرم

پاسخ:

خلاصه بحث:

آن چه که قطعی است در زمان رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم مهري به این صورت که الآن در میان شیعیان رایج است وجود نداشته است و آن حضرت بنا بر اتفاق شیعه و سنی بر خاک، سنگ و حصیر سجده می کرده و هرگز بر فرش، سجاده، لباس و ... که الآن اهل سنت بر آن سجده می کنند، سجده نمی کرده است و سجده بر چنین چیزها از بدعت هایی است که در میان اهل سنت رایج شده است.

نخستین کسی که بر تربت امام حسین علیه السلام سجده کرد، امام زین العابدین علیه السلام بود که بعد از دفن سید الشهداء علیه السلام مقداری از خاک آن حضرت را برداشت و به مدینه برد و خود و اهل بیت رسول خدا بعد از آن بر خاک سید الشهداء سجده می کردند.

شیعیان نیز با تأسی به ائمه اهل بیت علیهم السلام که یکی از ثقلین هستند، سجده بر تربت سید الشهداء را مستحب می دانند و بر این کار مداومت می کنند.

تفصیل بحث:

سجده رسول خدا بر زمین:

شیعه و سنی اتفاق دارند که رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم بر زمین سجده می کرده و می فرموده است:

أعطيت خمسا لم يعطهن أحد قبلي ... وجعلت لي الأرض مسجدا وظهورا .

صحیح البخاری، البخاری، ج 1، ص 86.

پنج چیز به من داده شده است که به هیچ کس قبل از من داده نشده است ... زمین برای من محل سجده و پاك کننده قرار داده شده است.

و نیز از ابو وائل نقل شده است که می گفت:

رأيت النبي (ص) إذا سجد وضع جبهته وأنفه علي الأرض .

أحكام القرآن، الجصاص، ج 3، ص 36، و مسند احمد، ج 4، ص 315، 317.

پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله را دیدم که وقتی سجده می کرد، پیشانی و بینی اش را بر زمین می نهاد.

و صحابه رسول خدا (صلي الله عليه و آله) نیز به تبعیت از آن حضرت، جز بر زمین بر چیز دیگری سجده نمی کردند :

وعن أبي عبيدة أن ابن مسعود كان لا يصلي أو لا يسجد إلا علي الأرض . رواه الطبراني في الكبير .

مجمع الزوائد ، الهيثمي ، ج 2 ، ص 57 .

ابن مسعود نماز نمی خواند و سجده نمی کرد ؛ مگر بر زمین ... طبرانی این روایت را در الکبیر نقل کرده است .

حتی نقل شده است که برخی از صحابه ؛ از جمله مسروق بن الأجدع ، چیزی شبیه مهر امروزی با خود حمل می کرد و در

زمان مسافرت با کشتی بر آن سجده می کرد . محمد بن سعد در الطبقات الکبری می نویسد :

حدثنا محمد قال كان مسروق إذا خرج يخرج بلبنة يسجد عليها في السفينة .

الطبقات الكبرى ، محمد بن سعد ، ج 6 ، ص 79 .

مسروق ، هر وقت که به مسافرتی می رفت ، مقداری از خاک با خود بر می داشت تا در کشتی بر آن سجده کند .

و روایاتی فراوانی که در کتاب های شیعه و سنی بسیار یافت می شود .

سجده رسول خدا بر سنگ :

از ابن عباس نقل شده است که می گفت :

أن النبي صلي الله عليه وآله وسلم سجد علي الحجر .

پیامبر اسلام صلي الله عليه وآله وسلم بر سنگ سجده می کرد .

این روایت را حاکم نیشابوری در المستدرک ، ج 3 ، ص 473 نقل و آن را تصحیح می کند و ذهبی نیز در تلخیص المستدرک

صحت آن را تأیید می کند .

سجده رسول خدا بر سجاده ای ساخته شده از حصیر :

مسلم نیشابوری در صحیح مسلم از ابي سعيد خدری نقل می کند :

حَدَّثَنِي أَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ أَنَّهُ دَخَلَ عَلَي النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فَرَأَيْتُهُ يُصَلِّي عَلَي حَصِيرٍ يَسْجُدُ عَلَيْهِ .

صحیح مسلم ، ج 2 ، ص 62 ، کتاب الصلاة ، باب الصلاة في ثوب واحد . و 128 ، باب فضل صلاة الجماعة .

از ابو سعید خدری نقل شده است که بر رسول خدا وارد شد و دید آن حضرت بر روی خمره (حصیری) نماز می خواند و بر

روی همان سجده می کند .

همچنین بخاری و مسلم از ام المؤمنین میمونه نقل کرده اند :

كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي عَلَي الْخُمْرَةِ .

صحیح البخاری ، ج 1 ، ص 101 ، کتاب الصلاة ، باب الصلاة علي الخمره ، صحیح مسلم ، ج 2 ، ص 128 ، کتاب الصلاة ، باب فضل

صلاة الجماعة .

از میمونه همسر رسول خدا صلي الله عليه وآله وسلم نقل شده است که فرمودند رسول خدا بر روی خمره (حصیری) سجده

می فرمودند .

و نیز مسلم از عایشه نقل می کند :

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَاوليني الْخُمْرَةَ مِنْ الْمَسْجِدِ قَالَتْ فَقُلْتُ إِنِّي حَائِضٌ فَقَالَ إِنَّ حَيْضَتَكَ

لَيْسَتْ فِي يَدِكَ .

صحیح مسلم ، ج 1 ، ص 168.

از عائشه نقل شده است که گفت : رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم به من فرمودند به من خمرهء (حصیر) سجده را بده .
گفتم که من عذر زنانه دارم حضرت پاسخ دادند که عذر تو به دستت مربوط نمی شود.

و هیثمی در مجمع الزوائد از ابن عمر نقل می کند :

كان رسول الله صلي الله عليه وسلم يصلي علي الخمرة ويسجد عليها. رواه أحمد والبزار والطبراني في الكبير والأوسط ، ورجال أحمد رجال الصحيح .

مجمع الزوائد ، ج 2 ، ص 56 .

از ابن عمر نقل شده است که رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم بر روی تکه حصیری نماز می خوانده و بر همان سجده می کردند .
مراد از « خمره » همان طور که علمای شیعه و سنی گفته اند ، سجاده ای است که از حصیر درست می شده است ؛ چنانچه ابن سلام در غریب الحدیث می نویسد :

وقال أبو عبيد : في حديث النبي عليه السلام أنه كان يسجد علي الخمرة . قال أبو عبيد : الخمرة شئ منسوج يعمل من سعف النخل ويرمل بالخيوط وهو صغير علي قدر ما يسجد عليه المصلي أو فويق ذلك ، فإن عظم حتي يكفي الرجل لجسده كله في صلاة أو مضجع لو أكثر من ذلك فحينئذ حصير وليس بخمرة .

غریب الحدیث ، ابن سلام ، ج 1 ، ص 276 - 277

ابو عبید گفته است که در روایت رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم آمده است که ایشان بر روی خمره نماز می خواندند .
ابو عبید گفت مقصود از خمره ، تکه ای کوچک و بافته است که از برگ خرما درست می شود و در بین آن نخ عبور داده می شود و کوچک است به اندازه محل سجده یا کمی بزرگتر از آن ؛ ولی اگر بزرگتر باشد که تمام بدن بر روی آن جا شود در نماز یا در هنگام خواب به آن حصیر گفته می شود نه خمره .
و زبیدی در تاج العروس می نویسد :

ويقال : صلي فلان علي الخمرة ، وهي حصيرة صغيرة تنسج من السعف ، أي سعف النخل وترمل بالخيوط .

تاج العروس ، الزبیدی ، ج 6 ، ص 365

وقتی می گویند فلان کس بر روی خمره نماز خواند ؛ یعنی بر روی حصیر کوچکی که از برگ درخت خرما درست می شود و با خط به هم متصل می گردد.

فرمان رسول خدا (ص) بر سجده بر خاک

در بسیاری از روایات نقل شده است که رسول خدا به کسانی که از سجده بر خاک پرهیز می کردند ، دستور می داد که بر خاک سجده کنند . ما به برخی از این روایات از کتاب های اهل سنت اشاره می کنیم :

عبد الرزاق صنعانی از خالد الجهنی نقل می کند :

رأى النبي (صلي الله عليه وآله وسلم) صهيبا يسجد كأنه يتقي التراب فقال له : تربّ وجهك يا صهيب .

المصنف لعبد الرزاق صنعاني ، ج 1 ، ص 391 ، ح 1528 و كنز العمال ، ج 7 ، ص 465 .

پیامبر اسلام (صلي الله عليه و اله) شخصي به نام صهيب را دید که در هنگام سجده مراقب بود که صورتش به خاک مالیده نشود ، پیامبر به او فرمود : اي صهيب ، صورت را بر خاک بگذار .
و همچنین از ام سلمه رضي الله عنها نقل شده که فرمود :

رأي النبي (صلي الله عليه وآله وسلم) غلاما لنا يقال له أفلح ينفخ إذا سجد ، فقال : يا أفلح تربّ .
الاصابة ، ابن حجر ، ج 1 ، ص252 و أسد الغابة ، ج1 ، ص107 و صحيح الترمذي ، ج 2 ، ص236 و فتح الباري، ج3 ، ص68
و كنز العمال ، ج7 ص 459 ، ح19776 .

پیامبر اسلام صلي الله عليه وآله وسلم غلام مرا که افلح نام داشت ، دید که در هنگام سجده خودش را از خاک دور نگه می داشت . پیامبر به او فرمود : خودت را به خاک بینداز (بر خاک سجده کن) .

منع رسول خدا از سجده بر عمامة :

عن عياض بن عبد الله القرشي : رأي رسول الله صلي الله عليه وسلم رجلا يسجد علي كور عمامته فأومأ بيده : ارفع عمامت
ك ، وأومأ إلي جبهته .

پیامبر اسلام صلي الله عليه وآله وسلم مردی را دید که بر قسمتی از عمامه خود سجده می کرد ، آن حضرت با دستش اشاره کرده که عمامه ات را بالا بکش و بر پیشانی اش اشاره کرد (بر پیشانی ات سجده کن) .
السنن الكبرى ، ج2 ، ص105 .

و از امیر المؤمنین علیه السلام نقل شده است که فرمود :

إذا كان أحدكم يصلي فليحسر العمامة عن جبهته .

السنن الكبرى ، ج2 ، ص105 .

هر گاه خواستید سجده کنید ، باید عمامه را از پیشانی تان کنار بزنید .

این نشان می دهد که در موقع سجده هیچ مانعی نباید بین پیشانی و زمین باشد و سجده کردن بر عمامه ، فرش و ... باطل است .

سجده فقط بر خاک جایز است :

شیعیان هرگز سجده کردن بر تربت حضرت سید الشهداء یا هر تربت دیگری را واجب نمی دانند ؛ بلکه با تاسی و پیروی از فرامین ائمه اهل بیت علیهم السلام که عدل و قرین قرآن در حدیث ثقلین ذکر شده اند ، سجده کردن بر تربت امام حسین علیه السلام را مستحب می دانند . و طبق روایاتی که از آن خاندان پاک رسیده است ، سجده ، تنها بر زمین و آن چه که از او می روید صحیح است و بر چیزهای دیگر ؛ از جمله لباس ، فرش و ... جایز نیست . ما در این جا فقط به نقل يك روایت بسنده می کنیم :

عن هشام بن الحكم أنه قال لأبي عبد الله (عليه السلام) أخبرني عما يجوز السجود عليه و عما لا يجوز ، قال : السجود لا يجوز

إلا علي الأرض أو علي ما أنبتت الأرض إلا ما أكل أو لبس ، فقال له : جعلت فداك ما العلة في ذلك ؟ قال : لان السجود خضوع لله

عز وجل فلا ينبغي أن يكون علي ما يؤكل ويلبس ، لان أبناء الدنيا عبيد ما يأكلون ويلبسون ، والساجد في سجوده في عبادة

الله عز وجل ، فلا ينبغي أن يضع جبهته في سجوده علي معبود أبناء الدنيا الذين اغتروا بغرورها ، الحديث

هشام بن حكيم مي گوید به امام صادق عليه السلام عرض كردم : سجده بر چه چیزهايي جايز و بر چه چیزهايي جايز نيست ؟ امام عليه السلام فرمودند : سجده جايز نيست ؛ مگر بر زمين و آن چه كه از زمين مي رويد ؛ غير از خوردني ها و پوشدني ها . هشام بن حكيم مي گوید به آن حضرت عرض كردم : فدائيت شوم ، دليل آن چيست ؟ آن حضرت فرمود : زيرا سجده براي خداوند و تواضع در برابر او است و سزاوار نيست كه بر روي خوراكي و پوشاك باشد ؛ چرا كه دنيا پرستان بنده آن چيزي هستند كه مي خورند و مي آشامند ؛ اما كسي كه سجده مي كند در حال سجود براي خداوند بلند مرتبه است ؛ از اين رو ، سزاوار نيست كه در حال سجده پيشانيش را بر همان چيزي نهد كه دنيا پرستان از حيله هاي آن فريب خورده اند .
مرحوم علامه اميني رضوان الله تعالى عليه در اين باره مي فرمايد :

نحن نتخذ من تربة كربلاء قطعاً لمعا وأقراصا نسجد عليها كما كان فقيه السلف مسروق بن الأجدع يحمل معه لبنة من تربة المدينة المنورة يسجد عليها والرجل تلميذ الخلافة الراشدة ، فقيه المدينة ومعلم السنة بها ، وحاشاه من البدعة ... وكثير من رجال المذهب يتخذون معهم في أسفارهم غير تربة كربلاء مما يصح السجود عليه كحصير طاهر نظيف يوثق بطهارته أو خمرة مثله ويسجدون عليه في صلواتهم . ونحن نرى أن الأخذ بهذين الأصلين القويمين ، والنظر إلي رعاية أمري الحيطة والحرمة ومراقبتهما ...

السجود علي التربة الحسينية ، الشيخ الأميني ، ص 66 - 67 .

ما از خاك محل شهادت امام حسين (عليه السلام) قطعه هايي را در اندازه هاي متفاوت مي سازيم كه هنگام سجده پيشاني را بر آن مي گذاريم ، همان گونه كه مسروق بن اجدع فقيه اهل سنت و شاگرد مكتب خلافت قطعه اي از خاك مدينه را همراهش مي برد و بر آن سجده مي كرد . آيا مي شود گفت : دانشمند و فقيه اهل مدينه و آموزگار سنت نبوي بدعت گذار بوده و كارش ناشايست بوده است ؟

آري بسياري از بزرگان مذهب (شيعه) هنگام سفر قطعه اي حصير يا غير آن را كه پاك و طاهر بود همراه مي بردند و هنگام نماز بر آن سجده مي كردند ، و لذا ما بر اساس اين نقل و روش محكم سجده بر خاك را لازم مي دانيم .
مرحوم علامه كاشف الغطاء رضوان الله عليه نيز در اين باره مي فرمايد :

ولعل السر في التزام الشيعة الإمامية (استحباباً) بالسجود علي التربة الحسينية ، مضافاً إلي أنها أسلم من حيث النظافة والنزاهة من السجود علي سائر الأراضي وما يطرح عليها من الفرش والبواري والحصر الملوثة والمملوءة غالباً من الغبار والميكروبات الكامنة فيها .

مضافاً إلي كل ذلك لعلّه من جهة الأغراض العالية والمقاصد السامية منها ، أن يتذكر المصلي حين يضع جبهته علي تلك التربة ، تضحية ذلك الإمام بنفسه وأهل بيته والصفوة من أصحابه في سبيل العقيدة والمبدأ ومقارعة الجور والفساد .

ولما كان السجود أعظم أركان الصلاة ، وفي الحديث «أقرب ما يكون العبد إلي ربه حال سجوده» فيناسب أن يتذكر بوضع جبهته علي تلك التربة الزاكية ، أولئك الذين جعلوا أجسامهم ضحايا للحق ، وارتفعت أرواحهم إلي الملأ الأعلى ، ليخضع ويخضع ويتلازم الوضع والرفع ، وتحترق هذه الدنيا الزائفة ، وزخارفها الزائلة ، ولعل هذا هو المقصود من أن السجود عليها

يخرق الحجب السبع كما في الخبر ، فيكون حينئذ في السجود سر الصعود والعروج من التراب إلي رب الأرباب .

الأرض والتربة الحسينية ، ص 24 .

شاید علت التزام شیعه به سجده بر روی تربت امام حسین - جدا از اینکه پاکیزه تر است و از جهت نظافت مناسب تر از سجده بر هر خاک و حصیری که غالباً پر از غبار و میکروب است - يك هدف عالی باشد و آن این است که وقتی نماز گذار پیشانی‌اش را بر روی آن خاک می‌گذارد به یاد فداکاری امام حسین علیه السلام و خاندان پاکش - در راه دین و عقیده و مقابله با جور و فساد - بیفتد .

و چون سجده مهمترین رکن نماز است و در روایت نیز آمده است که نزدیکترین حالت بنده به پروردگارش ، حالت سجده است ؛ از این رو مناسب است که در هنگام سجده به سبب نهادن پیشانی بر تربت پاک ایشان به یاد کسانی افتد که بدن‌های خود را قربانی حق نمودند و روحشان به عالم بالا پرواز کرد ؛ تا فروتنی پیدا کرده و سجود (پایین رفتن ظاهری) را با بالا رفتن (معنوی) همراه کند . و این دنیای پست و زینت‌های نابود شونده آن را کوچک بشمارد؛ و شاید همین مقصود از سجده بر تربت است تا - همانطور که در روایت آمده است - این سجده حجاب‌های هفتگانه آسمان را پاره کند . پس این سجده در واقع رمز بالا رفتن و عروج است از خاک به نزد پروردگار عالمیان .

فرق بین مسجود له و مسجود علیه :

یکی از ایراد‌هایی که وهابی‌ها به شیعیان می‌گیرند ، این است که می‌گویند شما مهر پرست هستید و خیال می‌کنند که نمازگذار مهري را که جلوي خود گذاشته است ، عبادت می‌کند ! .

در جواب این مطلب باید گفت که متأسفانه وهابی‌ها فقط به دنبال این هستند که با کوچکترین بهانه مشرک بودن شیعیان را ثابت کنند ؛ با این که خود آن‌ها می‌دانند که شیعیان اگر بر مهر سجده می‌کنند ، نه به این خاطر است که مهر را عبادت کنند ؛ بلکه فقط به این خاطر است که به پاک بودن آن اطمینان دارند و و نیز یقین دارند که این تربت جزئی از زمین هستند .

اگر قرار باشد که سجده بر مهر شرک باشد ، قطعاً سجده بر فرش ، عمامه ، لباس ، سجاده و ... نیز شرک خواهد بود . اگر نعوذ بالله شیعیان مهري را که از پاک‌ترین مکان‌های روی زمین تهیه کرده اند ، عبادت می‌کنند ، وهابی‌ها فرش و سجاده را عبادت می‌کنند . چه فرقی است بین سجده بر مهر و سجده بر فرش ؟

اهتمام رسول خدا بر تربت امام حسین :

اگر امروز شیعیان تربت سید الشهداء علیه السلام را محترم می‌دانند و بر این تربت پاک سجده می‌کنند ، در واقع آن‌ها به رسول گرامی اسلام صلي الله عليه وآله وسلم تأسی می‌کنند . رسول گرامی اسلام صلي الله عليه وآله وسلم اهمیت فراوانی به تربت سید الشهداء می‌دادند و هر وقت این تربت را می‌دیدند اشک‌هایشان جاری می‌شد و از شهادت مظلومانه آن حضرت در کربلا سخن می‌گفتند . حاکم نیشابوري در المستدرک ، ج 3 ، ص 176_177 می‌نویسد :

عن أم الفضل بنت الحارث أنها دخلت علي رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم فقالت يا رسول الله اني رأيت حلما منكرا الليلة قال وما هو قالت إنه شديد قال وما هو قالت رأيت كأن قطعة من جسدك قطعت ووضعت في حجري فقال رسول الله صلي الله عليه وآله رأيت خيرا تلد فاطمة إن شاء الله غلاما فيكون في حجرك فولدت فاطمة الحسين فكان في حجري كما قال رسول الله صلي الله عليه وآله فدخلت يوما إلي رسول الله صلي الله عليه وآله فوضعه في حجره ثم حانت مني التفاتة فإذا عينا رسول الله

صلي الله عليه وآله تهريقان من الدموع قالت فقلت يا نبي الله باني أنت وأمي مالك قال اتاني جبريل عليه الصلاة والسلام

فأخبرني ان أمتي ستقتل ابني هذا فقلت هذا فقال نعم وأتاني بتربة من تربته حمراء .

ام الفضل دختر حارث محضر رسول الله(ص) رسید و عرض کرد: دیشب خواب بدي دیدم ، فرمود: چگونه بود ؟ گفت : خیلی بد بود ، فرمود : برایم نقل کن . عرض کرد : در خواب دیدم قطعه ای از گوشت بدنت جدا شد و بر دامن من گذاشته شد . فرمود : تو خواب خوبی دیده ای ، به امید خداوند فاطمه صاحب فرزندی می شود که تو او را بردامن و آغوش می گیری .

ام الفضل می گوید : فاطمه حسین را بدنیا آورد که من او را بردامنم می گذاشتم همانگونه که پیامبر فرموده بود .

روزی محضرش رسیدم و حسین را بر زانوانش قرار دادم ، نگاهی به او نمود ، دیدم چشمانش پر از اشک است ، گفتم : پدر و مادرم به فدایت چه شده است ؟ فرمود : جبرئیل نزد من آمد و به من خیر داد که افرادی از امتم این فرزندم را خواهند کشت ، سپس خاکی سرخ رنگ از محل شهادت حسین به من داد .

و حتی روایات فراوانی از طریق خاصه و عامه نقل شده است که رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم تربت امام حسین علیه السلام را استشمام کرده و آن را می بوسید :

عن عبد الله بن وهب بن زمة قال أخبرني أم سلمة رضي الله عنها ان رسول الله صلي الله عليه وآله اضطجع ذات ليلة للنوم

فاستيقظ وهو حائر ثم اضطجع فرقد ثم استيقظ وهو حائر دون ما رأيت به المرة الأولى ثم اضطجع فاستيقظ **وفي يده**

تربة حمراء يقبلها فقلت ما هذه التربة يا رسول الله قال أخبرني جبريل (عليه الصلاة والسلام) ان هذا يقتل بأرض العراق

للحسين فقلت لجبريل أرني تربة الأرض التي يقتل بها فهذه تربتها .

هذ حديث صحيح علي شرط الشيخين ولم يخرجاه .

المستدرک ، الحاکم النیسابوری ، ج 4 ، ص 398 .

ام السلمه گوید : در یکی از شب ها رسول خدا (صلي الله عليه وآله وسلم) مشغول استراحت بود ناگهان نگران و مضطرب از جایش حرکت کرد ، سپس نشست و دراز کشید که باز هم از جایش با ناراحتی حرکت کرد که از دفعه قبل شدیدتر بود ، باز هم دراز کشید در حالی که خاکی سرخ رنگ در دستهایش بود و آن می بوسید ، گفتم : این خاک چیست ؟ فرمود : جبرئیل به من خبر داد که بر این خاک حسین مرا می کشند ، از او درخواست کردم تا آن خاک را به من نشان دهد ، جبرئیل این خاک را برایم آورد .

ثواب سجده بر تربت امام حسین علیه السلام :

امام صادق علیه السلام در این باره می فرماید :

محمد بن علي بن الحسين قال : قال الصادق (عليه السلام) : السجود علي طين قبر الحسين (عليه السلام) ينور إلي الأرضين

السبعة ، ومن كانت معه سبعة من طين قبر الحسين (عليه السلام) كتب مسبحا وإن لم يسبح بها .

وسائل الشيعة (آل البيت) ، ج 5 ، ص 365 - 366 و من لا يحضره الفقيه ، الشيخ الصدوق ، ج 1 ، ص 268 .

امام صادق علیه السلام فرمودند : سجده بر خاک قبر حسین علیه السلام نورش تا آسمان هفت آسمان را نورانی می کند . هر کس تسبیحی از خاک قبر امام حسین علیه السلام به همراه داشته باشد ، تسبیح کننده به حساب می آید ؛ هر چند که با آن تسبیح نکند .

كان لأبي عبد الله جعفر بن محمد عليه السلام خريطة من ديباج صفراء فيها من تربة أبي عبد الله (ع) ، فكان إذا حضرته الصلاة صبه علي سجاده وسجد عليه قال (ع) : إن السجود علي تربة أبي عبد الله (ع) تخرق الحجب السبع .
وسائل الشيعة (آل البيت) ، ج 5 ، ص 366 .

امام صادق عليه السلام كيسه اي داشت كه در آن تربت امام حسين عليه السلام را نگه مي داشت . هر وقت كه نماز مي خوانده آن را بر سجاده اش مي ريخت و بر آن سجده مي كرد . امام عليه السلام فرمود : سجده بر تربت امام حسين عليه السلام هفت حجاب را پاره مي كند .

اين امام صادق عليه السلام ، فرزند رسول خدا است كه جز بر خاك امام حسين عليه السلام بر چيز ديگري سجده نمي كند . از اين جا است كه ارزش سجده بر تربت كربلا آشكار مي شود . ما نيز خود را پيرو همان بزرگوران مي دانيم .

وعن الصادق (عليه السلام) قال من أدار سبحة من تربة الحسين (عليه السلام) مرة واحدة بالاستغفار أو غيره كتب الله له سبعين مرة وأن السجود عليها يخرق الحجب السبع .

امام صادق عليه السلام فرمودند : هر كس با تسبيح خاك كربلا يك دور استغفار يا كاري ديگري بكند ، خداوند براي او هفتاد مرتبه مي نويسد . سجده بر خاك كربلا ، حجاب هفت آسمان را پاره مي كند .
وسائل الشيعة (آل البيت) ، ج 6 ، ص 456 .

كسي كه سجده بر تربت او حجاب هفت آسمان را پاره مي كند ، خود او چه مي كند ؟ و چه زيبا سخني گفته است علامه بزرگ ، شيخ عبد الحسين اميني رضوان الله تعالي عليه :

هذا حبنا وهذا حسيننا ، وهذا ماتمه ، وهذه كربلاؤه ، وهذه تربته ، وهي مسجدنا ، والله ربنا ، وسنتنا وسيرتنا سيرة نبينا وسنته ولله الحمد .

سيرتنا وسنتنا - الشيخ الأميني - ص 180 .

اين عشق ما و اين حسين ما است . اين عزاي او ، اين كربلاي او و اين تربت او است . تربت او سجده گاه ما ، الله پروردگار ما و سنت و روش ما ، سنت و روش پيامبر ما است . خدا را [بر اين همه نعمت] سپاس مي گوييم .

موفق باشيد

گروه پاسخ به شبهات

مؤسسه تحقيقاتی حضرت ولی عصر (عج)